

Vedlikehold av fløyte

Fløyte er et skjørt instrument og kan lett bli ødelagt, pass derfor godt på fløyten din!

- Ved bruk
  - Sett sammen delene til fløyta på en forsiktig måte. Det er spesielle ting man må være forsiktig med for å ikke ødelegge instrumentet, så det er viktig å få dette demonstrert før man gjør det selv. Se også gjerne på videoer lagt ut på YouTube, for eksempel kanalen "Hornsmasher".
  - Man bør alltid legge fra seg fløyta på et sikkert sted der den ikke risikerer å falle eller å bli tråkket på. Når man legger fløyta fra seg, skal den alltid ligge med klaffene opp, for å beskytte mekanikken mot trykk og for å beskytte putene mot fuktighet.
  - Blir putene (som sitter under på klaffene) våte av spytt eller vann, legg da et sigarettpapir under puta og klem forsiktig klaffen ned, og hold noen sekunder, slik at fuktigheten trekker inn i papiret. Ikke dra papiret ut mens du holder klaffen nede, da kan puta løsne.
  - Ved bruk utendørs i regnvær skal det brukes et regntrekk. (Dette deles ut av korpset gjerne når marsjsesongen nærmer seg).
  - Unngå inntak av sukkerholdig føde da dette vil sette seg som er belegg inni i instrumentet.
- Hver gang etter bruk
  - Etter bruk skal fløyta alltid pusses. Den skal pusses innvendig med en fille festet til en stang (dette følger med i instrumentkassen).
  - Fløyta skal også tørkes av utenpå, for å fjerne fett og svette etter fingrene.
  - Når fløyta ikke er i bruk, skal den ligge i instrumentkassa, slik at den ikke blir utsatt for støv, sol og fuktighet og lignende. OBS: pass på at pussefyllen ikke klemmer på klaviaturet. Fløytekassen har ofte dårlig plass, så vær varsom når du setter på lokket.
- Av og til etter bruk
  - Munnstykket skal av og til tørkes av med en fuktig klut.
  - Bruk en myk børste til å fjerne støv og skitt fra klaviaturet. Hver forsiktig med fjærene og putene.
- Annet
  - Har du spørsmål om vedlikehold eller sammensetting av instrumentet, så snakk med musikklereren eller materialforvalter (materialforvalter@voksen.no).
  - Dersom instrumentet blir ødelagt eller ikke fungerer som den skal,

henvend deg til materialforvalter (eller til spillelærer). Hvis det viser seg at det er behov for reparasjon, leverer dere selv instrumentet til et verksted (materialforvalter eller spillelærer kan gi forslag til verksted). Verkstedet sender faktura direkte til korpset (kasserer@voksen.no).

Vedlikehold av klarinett

For at klarinetten skal være god å spille på, og vare lengst mulig, trengs det godt vedlikehold.

- Ved bruk
  - Sett sammen delene til klarinetten på en forsiktig måte. Det er spesielle ting man må være forsiktig med for å ikke ødelegge instrumentet, så det er viktig å få dette demonstrert før man gjør det selv. Se også gjerne på videoer lagt ut på YouTube, for eksempel kanalen ”Hornsmasher”:
(<https://www.youtube.com/watch?v=5Llrt9ICnkg>)
  - Har putene blitt våte av spytt eller vann, så legg et sigarettpapir mellom puta og hullet, klem klaffen forsiktig igjen i noen sekunder, ikke dra papiret ut mens du holder klaffen nede, da kan du dra løs puta.
  - Man bør alltid legge fra seg instrumentet på et sikkert sted der den ikke risikerer å falle eller å bli tråkket på. Klarinetten skal ligge med klaviaturet opp, slik at klaffene ikke ligger i klem.
  - Ikke spis eller drikk sukkerholdig føde før spilling, da dette går ekstra hardt utover putene.
  - Bruk alltid regntrekk i regnvær, ellers blir putene våte og treverket i klarinetten tåler ikke mye vann. (Regntrekk deles ut i marsjsesongen.)
- Hver gang etter bruk
  - Ta av flisen og oppbevar den i plastetuiet.
  - Klarinetten skal tørkes innvendig hver gang den har vært i bruk. Bruk en fille med snor i og et lodd i enden (følger med i instrumentkassen). Snu klarinetten opp ned på hodet og slipp loddet gjennom, neden fra og opp. Dra filla forsiktig gjennom. Gjør dette to til tre ganger slik at klarinetten er helt tørr innvendig etter bruk.
  - Ta instrumentet forsiktig fra hverandre, pass på at du ikke klemmer på klaffene, de kan fort bli skjeve.

- Tørk også av klarinetten på utsiden med en myk klut, slik at du får vekk fettflekker og svette etter fingrene.
- Munnstykket og skjøtene på klarinetten må tørkes med fille.
- Av og til etter bruk
  - Klarinetten skal oppbevares i instrumentkassa når den ikke er i bruk, slik at den ikke blir utsatt for støv, sol og fuktighet og lignende.
  - Munnstykket må av og til vaskes i lunket vann (ikke varmt) med en mild såpe.
  - Benytt en myk børste til å fjerne støv og skitt fra klaviaturet, vær forsiktig med puter og fjærer.
  - Rens av og til korkene med en tørr klut og legg på nytt korkfett (følger med i klarinettkassen).
- Annet
  - Klarinetten tåler ikke store temperatursvingninger. La den derfor ikke ligge i bilen over lengre tid dersom det er kuldegrader eller veldig varmt. Har klarinetten blitt iskald, må den ligge i esken og sakte varmes opp til romtemperatur.
  - Har du spørsmål om vedlikehold eller sammensetting av instrumentet, så snakk med musikk læreren eller materialforvalter (materialforvalter@voksen.no).
  - Dersom instrumentet blir ødelagt eller ikke fungerer som det skal, henvend deg til materialforvalter (eller til spillet lærer). Hvis det viser seg at det er behov for reparasjon, leverer dere selv instrumentet til et verksted (materialforvalter eller spillet lærer kan gi forslag til verksted). Verkstedet sender faktura direkte til korpset (kasserer@voksen.no)

Vedlikehold av kornett og baryton

- Ved bruk
  - Mens man spiller, samler det seg spytt og kondens i instrumentet. Dette vil etter hvert gjøre at det ”surkler” når man spiller. Instrumentet må da tømmes. Dette gjøres ved å trykke ned og holde på tømmeventilen samtidig som man blåser forsiktig i instrumentet.
  - Man bør alltid legge fra seg instrumentet på et sikkert sted der den ikke risikerer å falle eller å bli tråkket på.
  - Smør ventilene med ventilolje før du begynner å spille, dersom det er behov. Dette gjøres ved å skru løs ventilen, dra ut og drypp to dråper

ventilolje på ventilen (obs: ikke på fjæren). Sett deretter ventilen på plass. Ventilene må ikke få skrammer på seg, så vær forsiktig. Ventilene har egne plasser, så pass på at ventilen settes tilbake riktig sted. Ventilen som er merket med 1 skal være nærmest munnstykket og så videre.

- Unngå inntak av sukkerholdig føde, da dette vil sette seg som er belegg inni i instrumentet.
- Hver gang etter bruk
  - Ta av munnstykket og legg instrumentet tilbake i kassen.
- Av og til etter bruk
  - Tørk av instrumentet utvendig med en pusseklut som ikke riper opp instrumentet.
  - Skyll munnstykket i varmt vann og tørk med papir eller klut.
  - Instrumentet trenger også å vaskes med jevne mellomrom, ca. 2- 3 ganger i året. På grunn av kondens, mat etc., blir instrumentet utsatt for irr og bakterier.
    - Ta ut alle bøyelene og legg alt i en balje/badekar med lunkent vann. Tilsett mild såpe i vannet. Bruk ikke zalo, den er for sterk. La instrumentet ligge ca. 20 min i vannet, slik at såpa får virke litt. Vask bøyelene innvendig med en fleksibel vaierbørste (skal ligge i instrumentkassen).
  - Munnstykket kan kokes i varmt vann og skal børstes innvendig med en spesiell børste, som er tilpasset til dette (skal følge med i instrumentkassen). Dette bør gjøres nok så ofte. Smør bøylefett på alle bøyelene, et tynt lag holder. Tørk av det overfløydige fett med en fille etter at bøyelene er satt på plass.
  - Se også gjerne på videoer lagt ut på YouTube, for eksempel kanalen ”Hornsmasher” eller den norske videoen <https://www.youtube.com/watch?v=lrfdWqCyQL8> for å få demonstrert hvordan instrumentet vaskes.
- Annet
  - Har du spørsmål om vedlikehold eller sammensetting av instrumentet, så snakk med musikklereren eller materialforvalter (materialforvalter@voksen.no).
  - Dersom instrumentet blir ødelagt eller ikke fungerer som det skal, henvend deg til materialforvalter (eller til spillelærer). Hvis det viser seg at det er behov for reparasjon, leverer dere selv instrumentet til et verksted (materialforvalter eller spillelærer kan gi forslag til verksted). Verkstedet sender faktura direkte til korpset (kasserer@voksen.no)
  - Hvis munnstykket setter seg fast, må det ikke brukes tang eller

annen rå makt. Korpset har spesialverktøy til å løsne munnstykker med. Ta kontakt med en av korpslederne eller materialforvalter.

Vedlikehold av saksofon

Pass godt på instrumentet ditt!

- Ved bruk
  - Sett sammen saksofonen på en forsiktig måte. Det er spesielle ting man må være forsiktig med for å ikke ødelegge instrumentet, så det er viktig å få dette demonstrert før man gjør det selv. Se også gjerne på videoer lagt ut på YouTube, for eksempel på kanalen "Hornsmasher" eller på den norske videoen: <https://www.youtube.com/watch?v=cYpV-vgU1BQ>
  - Saksofonen har mye finmekanikk, og er derfor veldig ømfintlig mot slag, fall eller klemming.
  - Man bør alltid legge fra seg instrumentet på et sikkert sted der den ikke risikerer å falle eller å bli tråkket på. Legg instrumentet fra deg slik at ikke klaffene kommer i klem.
  - Har putene blitt våte av spytt eller vann, så legg et sigarettpapir mellom puta og hullet, klem klaffen forsiktig igjen i noen sekunder, ikke dra papiret ut mens du holder klaffen nede, da kan du dra løs puta.
  - Ikke spis eller drikk sukkerholdig føde før spilling, da dette går ekstra hardt utover putene.
- Hver gang etter bruk
  - Når det ikke er i bruk skal det alltid ligge i kofferten eller stå på et stativ som er tilpasset instrumentet.
  - Ta av flisen og oppbevar den i plastetuiet.
  - Ta instrumentet forsiktig fra hverandre, pass på at du ikke klemmer på klaffene, de kan fort bli skjeve.
  - Instrumentet må tørkes innvendig med en fille hver gang det har vært i bruk (følger med i instrumentkassen). Fillen har en snor med et lodd i. Man kan også bruke en saksofonsvaber. Dra filla igjennom de ulike delene ved å slippe loddet gjennom fra "nedenfra" og opp. Tørk også av saxofonen på utsiden med en myk klut, slik at du får vekk fettflekker og svette etter fingrene.
  - Munnstykket og skjøtene på saksofonen må tørkes med fille.
- Av og til etter bruk
  - Munnstykket må av og til, vaskes i lunket vann (ikke varmt) med en mild såpe. Bruk gjerne en munnstykkeborste.

- Bruk en myk klut til å fjerne støv og skitt fra klaviaturet, en Q-tips kan være grei der det er trangt, men vær forsiktig men fjærene.
- Tørk over instrumentet utvendig med en fuktig klut av og til.
- Smør korken på halsen med kork fett.
- Annet
  - Har du spørsmål om vedlikehold eller sammensetting av instrumentet, så snakk med musikk læreren eller materialforvalter (materialforvalter@voksen.no).
  - Dersom instrumentet blir ødelagt eller ikke fungerer som den skal, henvend deg til materialforvalter (eller til spillelærer). Hvis det viser seg at det er behov for reparasjon, leverer dere selv instrumentet til et verksted (materialforvalter eller spillelærer kan gi forslag til verksted). Verkstedet sender faktura direkte til korpset (kasserer@voksen.no).

Vedlikehold av valthorn

- Ved bruk
  - Mens man spiller, samler det seg spytt og kondens i instrumentet. Dette vil etter hvert gjøre at det ”surkler” når man spiller. Instrumentet må da tømmes. Dette gjøres ved å ta ut alle bøylene og tømme dem én og én.
  - Man bør alltid legge fra seg instrumentet på et sikkert sted der den ikke risikerer å falle eller å bli tråkket på.
  - Dersom det er behov, smør ventilene med ventilolje før du begynner å spille. Dette gjøres på denne måten: skru av bunnskåla på ventilen og legg noen dråper rotorolje på sentertappen. Dette kan det være greit å få demonstrert av en som har gjort det tidligere.
  - Unngå inntak av sukkerholdig føde, da dette vil sette seg som er belegg inni i instrumentet.
- Hver gang etter bruk
  - Ta av munnstykket og legg instrumentet tilbake i kassen.
- Av og til etter bruk
  - Tørk av instrumentet utvendig med en pusseklut som ikke riper opp instrumentet (skal følge med i instrumentkassen).
  - Skyll munnstykket i varmt vann og tørk med papir eller klut.
  - Valthorn trenger også å vaskes med jevne mellomrom, ca. 2- 3 ganger i året. På grunn av kondens, mat etc., blir instrumentet utsatt for irr og bakterier.

- Ta ut alle bøylere. Legg KUN bøylene i lunket vann. Vannet skal være tilsatt mild såpe, ikke zalo da den er for sterk. La instrumentet ligge ca. 20 min i vannet, slik at såpa får virke litt. Vask bøylene innvendig med en fleksibel vaierbørste (skal følge meg i instrumentkassen).
- Instrumentet kan skylles innvendig for hånd. Unngå å få vann på de mekaniske delene på ventilene. Vask instrumentet innvendig med en fleksibel vaierbørste.
- Når hele instrumentet er rengjort, skylles alle delene god i lunket vann slik at all såpe fjernes. Legg så delene på et håndkle slik at vannet får renne av. Etter en stund når alle delene er tørre, smøres bøylene inn med bøyrefett.
- Benytt en myk og fuktig klut til vask utvendig
- Munnstykket kan kokes i varmt vann og skal børstes innvendig med en spesiell børste (skal følge med i instrumentkassen), som er tilpasset til dette, slik at du kommer til inni munnstykket. Dette bør gjøres nok så ofte.
- Smør bøyrefett på alle bøylene, et tynt lag holder. Tørk av det overflødig fettet med en fille etter at bøylene er satt på plass.
- Se også gjerne på videoer lagt ut på YouTube, for eksempel kanalen ”Hornsmasher”
- Annet
  - Har du spørsmål om vedlikehold eller sammensetting av instrumentet, så snakk med musikklereren eller materialforvalter (materialforvalter@voksen.no).
  - Dersom instrumentet blir ødelagt eller ikke fungerer som det skal, henvend deg til materialforvalter (eller til spillelærer). Hvis det viser seg at det er behov for reparasjon, leverer dere selv instrumentet til et verksted (materialforvalter eller spillelærer kan gi forslag til verksted). Verkstedet sender faktura direkte til korpset (kasserer@voksen.no)
  - Hvis munnstykket setter seg fast, må det ikke brukes tang eller annen rå makt. Korpset har spesialverktøy til å løsne munnstykker med. Ta kontakt med en av korpslederne eller materialforvalter.